

25.12. 2019 Boží hod vánoční

Introit: Slovo se stalo tělem a přebývalo mezi námi. Spatřili jsme jeho slávu. (Jan 1,14)

Píseň: 294 *Ó křesťané všichni*

Modlitba:

Pane Bože,

chválíme tě. Písněmi, s radostí. Přišel jsi na svět.

Když se narodí dítě, říkáme, že přišlo na svět. Něco, co nebylo, najednou je. Mění všechno kolem sebe. Narozené dítě vede lidi k úsměvu, něžnosti, lásce.

I ty jsi přišel na svět. Tvé narození slavíme jako Vánoce. Dáváme si dárky, chceme druhé potěšit a překvapit. Protože je máme rádi. Možná taky proto, že se radujeme ze života a máme chuť se rozdělit.

Pane Ježíši, ty jsi přinášel radost. Žil jsi pro druhé. I teď. Nás voláš k lásce. Dáváš naději.

Rozsvěcuješ v nás to lepší já. Proměňuješ svět. Děkujeme za to.

Děkujeme za Vánoce. Amen.

Čtení: Iz 51,1-8 Spasení Hospodinovo bude věčné

Píseň: 288 *Aj růže rozvila se*

Text: Lk 2,1-20

Kázání:

Slova dávají svět do pohybu.

Gaius Iulius Octavianus Caesar má od roku 27 ante ještě titul Augustus neboli Vznešený. Jeho říše zabírá celé středomoří, Egypt a (dnešní) Španělsko, Francii, země Beneluxu, kus Německa... Tento císař Augustus v oněch dnech vydal nařízení. Chce popsat, spočítat, co všechno mu patří. A hlídat tak, aby mu neutekly příjmy z daní. Má být popsán celý svět. Patří mi celý svět, tím chce vyjádřit císař.

(Biblickou zprávu o Ježíšově narození se nedaří přesně zasadit do dějin, srovnat ji s jinými historickými událostmi. Evangelium, natož čtyři evangelia nejsou učebnicí dějepisu. Spíš se dají přirovnat k historickému románu, kde historie slouží tomu, aby bylo sděleno nějaké poselství.)

Jsme v kostele a jsou Vánoce. Takže: zůstaňme u zprávy, jak ji čteme v Bibli: Císař chce spočítat všechno, co mu patří. Svým nařízením dává do pohybu celý svět. Proto se musí každý dostavit do města, odkud pochází. Bez ohledu na to, že má těhotnou ženu, která bude každým dnem rodit. Když všichni, tak všichni. Slovo panovníka je mocné a celý svět bude poslouchat. Basta fidli.

Svět se dává do pohybu. Podle Bible se ale zdá, že i ten císař jen činí to, co je už dávno v Božím plánu - nepřímo způsobí, aby se Ježíš narodil v Betlémě. Před očima se nám čtenářům odehrává pohyb celých národů, ale zároveň se děje něco v skrytu, v noci. Marii se narodí prvorozený syn. Položí jej do jeslí, nenašlo se pro ně místo pod střechem. Tuto zprávu nerozhlašují císařovi poslové na náměstích. Tato zpráva, kdyby ji měli vyřizovat jen lidé, by asi zapadla. Protože Josef a Marie jsou obyčejní a chudí. Proč by se mělo mluvit o tom, že se jim narodilo dítě? Dobře víme, jak snadno v přemíře informací a zpráv může zapadnout něco důležitého a jak naopak naši mysl a paměť zahltní balast informací marginálních, zbytečných nebo nepravdivých.

Zprávu o narození dítěte v Betlémě si "vzal na starost" anděl a jeho slova také dávají lidi do pohybu. Mnohem méně lidí a mnohem obyčejnějších lidí, než rozpohybovala slova císařova. Slyší jen někteří. Tato slova nehlásají tlampače ve všech městech a obcích. Ta slova se dostanou jen k těm, kdo nocují venku, k pastýřům. Přinejmenším během své služby u stád žijí pastýři jako bezdomovci. Je zde o nich psáno, že "nocují venku". Nejsou v domě - díky tomu uprostřed noci uvidí zář anděla a uslyší jeho slova. Evangelista Lukáš si myslí, a chce nám sdělit: chudí jsou oslovitelnější.

A my můžeme přemýšlet, co jsou ty naše "čtyři stěny", které mohou být překážkou toho, abychom také slyšeli. Abychom také mohli být osvíceni Boží slávou. (BKR: sláva Páně osvítila je) Používáme výraz, že je někdo "osvícený". Třeba nějaký vladař... tady ale právě není osvícený vladař, ale ti, kteří jsou na úplně opačné straně společenského žebříčku. Slovo osvítit napovídá, že aktivní roli zde hraje to světlo, osvícený člověk je více méně pasivním příjemcem světla, maximálně zrcadlem. Pastýře sláva Páně osvítil díky tomu, že nejsou zalezlí doma, nejsou někde vevnitř, v teple a bezpečí.

Jinde v evangeliu se dočteme třeba o tom, jak vzkříšený Ježíš prošel zavřenými dveřmi... takže i pro ty žijící v bezpečí uvnitř domů je naděje... A ani ty bohaté nemusí Ježíš minout, třeba k bohatému Zacheovi se sám pozval na návštěvu... takže i pro bohaté je naděje... Ale vánoční evangelium od andělů slyšeli jako první chudí pastýři nocující venku.

Jak reagují pastýři na anděla? Jak se chová osvícený člověk? Zmocnila se jich bázeň. Bojí se bázní velikou. Setkali se totiž s něčím, co je přesahuje. To se císaři v horních komnatách paláce jen tak nestane. On je přece tím nejvyšším pánem. Jeho nemůže nic a nikdo přesahovat.

Anděl řekne pastýřům onu andělskou větu: Nebojte se. Hle. Zvěstuji vám velikou radost pro všechny. Co andělské slovo, to kláda:

Nebát se. Anděl říká "neboj se" v situacích, kdy je člověk vykořeněn, kdy je narušen "denní pořádek", něco se děje jinak, než jsme zvyklí. Pastýři v noci u stád možná nejsou nadšeni svou prací ani životní situací, není to v první řadě romantika, nejspíš to vůbec není romantika. Ale nějak žijí, jsou na daný stav zvyklí, změna znamená nejistotu. Andělské "neboj se" chce říct: ano, něco se mění, dotkne se vás to, ale nebude to k horšímu.

Hle - pozor - to, co přijde, je důležité!

Zvěstuji - řecky: evangelizuji. Nebudou to jen nějaká obyčejná slova, jako se na vás valí ze všech stran.

Vám - týká se to vás! Ne(jen) bohatých, mocných, zbožných,...

Velikou radost - ve víře jde o radost. Přicházejí změny, zasáhnou vaši (možná pohodlnou) rutinu, ale budou to změny radostné.

Pro všechny lid - jste první, kdo o tom ví, ale bude to pro všechny.

Evangelizace je předávání dobré zprávy a velké radosti. Komu sdělí svou zprávu pastýři nejdřív? Josefovi a Marii.

Andělská zvěst pokračuje: Dnes se vám narodil Spasitel. Spasitel - slovo v té době spojené s nadějemi i politickými. To přece bude zachránce z nadvlády Římanů. Protiklad, protiváha toho císaře, který si myslí, že celý svět patří jemu, jen si ho potřebuje přepočítat. (Jméno Ježíš znamená "Hospodin je spása" - v Lk zprávě o narození nezazní; jméno Ježíš toto narozené dítě dostane podle Lk až po osmi dnech, kdy je čas k jeho obřízce.)

Dnes se vám narodil Spasitel. Světlo do tmy, píseň andělů do tíživé doby. Naděje do neutěšených poměrů. Vyhlídka na změnu. Narození Spasitele se neděje proto, že jsme se o to jakkoli zasloužili, něco pro to udělali. Přichází to k nám, z druhé strany, z nebe, od Boha. Jako lidé jsme příjemci. Mnozí v době Ježíšově očekávali, že spasitel se projeví mocí a silou. Změní mocenské pořádky. I my míváme své představy a očekávání, jak by mohla/měla vypadat Boží pomoc, zásah, jak by Pán Bůh měl odpovědět na naše modlitby. Někdy to bývá jinak.

Vedle jednoho anděla je jich najednou celý zástup, armáda, kralicky rytířstvo nebeské. Andělé jsou mezi lidmi a Pánem Bohem, mezi nebem a zemí. Komunikují na obě strany. Chválí Boha. Sláva na výsosti Bohu...

A od Boha sdělují lidem: Pokoj vám. Bůh ve vás má zalíbení. Bůh to s vámi myslí dobře. Má s vámi dobrou vůli. Nedal od světa ruce pryč. Svět není jen v rukou mocných císařů, kteří se chovají, jako by jim patřilo všechno. A vaše životy nejsou hříčkou osudu. Boží pokoj chce osvítil vaše starosti a všední dny.

Pastýři u Betléma jsou vtaženi do nebeské bohoslužby, které se můžeme trochu účastnit i my. Dnes se i nám narodil Spasitel. Děkujeme.

Píseň: 307 *To pastýřům, když na horách*

Vyznání vin, slovo milosti

Píseň pěveckého sboru: Všichni věrní křesťané

Večeře Páně (Písně: 284, 290, 306)

Ohlášky, sbírka

Píseň: Svítá 49 *Bůh se sklonil k nám*

Přímluvná modlitba

Poslání: Radujte se v Pánu vždycky, znovu říkám, radujte se! Pán je blízko. (Fp 4,4-5)

Požehnání: A pokoj Boží, převyšující každé pomyšlení, bude střežit vaše srdce i mysl v Kristu Ježíši. (Fp 4,7)

Píseň: 281 *Narodil se Kristus Pán*